

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Baptismo Et Confirmatione - Dvobus Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

VI. De Baptismo sanguinis, & flaminis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53934)

ua promulgari debuit die quinquagesimo post primum Pascha Christianorum. Fuisse enim illam legis promulgationem, figuram promulgationis Euangelij, docent Augustinus episcopus. 119. Leo sermo. 1. de Pentecoste, & alij. QUARTO, concioni primæ, quam habuit S. Petrus Actor. 2. ipso die Pentecostes, conueniunt omnes conditiones promulgationis solennis. Nam habita est in vrbe Regia Hierosolymorum, præsertim omnibus hominibus omnium nationum, vt Lucastatur, a summo Præcone Euangelij, qui erat Apostolus Petrus, & in ea concione comprehensa sunt præcipua capita totius doctrinæ Euangelicæ. Denique continuo etiam coepit vsus Sacramentorum.

CAPVT SEXTVM.

De Baptismo sanguinis, & flaminis.

VO D attinet ad POSTREMAM partem disputationis de necessitate Baptismi, quæstio est, an Baptismus aquæ suppleri possit per Martyrium, tam in paruulis, quam in adultis; & per veram cordis Conuersionem in adultis.

Martinus Kemnitius in 2. part. Examinis, pag. 90. 91. & 92. admittit hæc tria Baptismata, ac dicit, ab antiquis venisse distincta esse tria Baptismata, sanguinis, flaminis, & fluminis. Sed dissentit à Catholicis in modo explicandi: non enim vult Martyrium aut Pœnitentiam remittere peccata, vt facit Baptismus aquæ, sed solam fidem, quæ tempore Martyrij & Pœnitentiæ, apprehendit Christum, esse eam quæ iustificat. Illyricus quoque Cent. 5. cap. 4. col. 517. dicit, Prosperum cõtra verbum Dei, & cum magna iniuria Baptismi æquasse Martyrium. Sed Illyricus non adfert argumenta: Kemnitius autem probat, quia Martyrium & Pœnitentia sunt opera nostra; absurdum autem, & impium est, opera nostra æquare sanguini Christi, & virtuti Baptismi. Confirmat ex Augustino, qui lib. 4. contra Donatistas, cap. 22. dicit, bonum latronem, qui cum Christo pendeat in cruce, non passione sua obtrouisse remissionem peccatorum, sed ex fide apprehendente Christum, cuius contrarium docuerat Cyprianus, sed eum Augustinus loco notato refutauit.

Hæc

Hæc sententia Kemnitij non solum est falsa, sed etiam secum ipsa pugnat, & mendaciis suis non caret. Nam cum idem Kemnitius passim doceat cum Magistro suo Luthero, in ipso etiam Baptismo aquæ solam fidem iustificare; an non aperte secum pugnat cum dicit, Martyrium & Pœnitentiam non remittere peccatum, eo modo, quo Baptismus, quia in eis sola fides iustificat? Mendacia verò duo sunt in hac sententia Kemnitij. PRIMVM, cum ait, Augustinum asserere bonum latronem sola fide Christum apprehendente iustificatum. Non enim hoc Augustinus dicit; sed bonum latronem fide, & conversione cordis ad Deum iustificatum esse. SECUNDVM, cum ait, ab Augustino refutari Cyprianum, qui crediderat Martyrium iustificare, eo modo, quo facit Baptismus. Idenim est impudens mendacium. AVGVSTINVS enim non modò non refutat, sed etiam laudat Cypriani sententiam. Sic enim ait: Baptismi sanè vicem aliquando implere passionem, de latrone illo cui non baptizato dictum est: Hodie mecum eris in Paradiso, non leue documentum idem B. Cyprianus assumit. Hæc ille. Docet quidem paulò infra Augustinus, latronem illum non posse dici Martyrem, nec saluatum Baptismo sanguinis, sed Baptismo flaminis, sed hoc dicit ad confirmandam Cypriani sententiam; si enim Baptismus flaminis iustificat, multò magis Baptismus sanguinis, ut Cyprianus dixerat. Ut autem res tota explicetur, ponam aliquot propositiones.

PRIMA propositio: Martyrium rectè dicitur, et est quoddam Baptisma. Probatur hæc propositio duplici ratione.

PRIMO, quia Scriptura diuina, & sancti Patres Martyrium Baptisma nominare solent. Marcio. Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum; aut Baptismo, quo ego baptizor, baptizari? Et quomodo coarctor, donec perficiam illud? Idem etiam Patres passim docent. TERTVLLIANVS in libro de Baptismo, de Martyrio loquens: Hic, inquit, est Baptismus, qui lauacrum regenerationis non acceptum refert, vel perditum reddit. PROSPER in Epigrammatis.

Et quidquid sacri fert mystica forma lauacri,

Id totum imp' euit gloria Martyry.

Cyprianus præfatione libri de exhortatione Martyrij, dicit Martyrium esse Baptismum, & quidem Baptismo aquæ præstantio.

stantio.

stantiorem. Ambrosius in Psal. 118. serm. 3. tria Baptismata distinguit, vnum aquæ, alterum sanguinis, tertium purgatorij in alia vita: Hieronymus in cap. 4. ad Ephes. in illud: *Vnum Baptisma*, distinguit Baptismum aquæ, à Baptismo Martyrij. Augustinus libro 13. de ciuitate Dei, capite 7. epistola 108. ad Seleucianum, libro 1. de origine animæ, capite 9. lib. 4. de Baptismo, cap. 21. & 22. Cyrillus Catechesi 3. ponit etiam duo ista Baptismata, vt faciunt quoque Nazianzenus, oratione in sancta lumina. Damascenus lib. 4. capite 10. Bernardus in epistola 77. & Hugo de sancto Victore lib. 2. de Sacramentis par. 6. cap. 7.

ALTERA ratio est, quia Martyrium conuenit cum Baptismo aquæ in tribus effectibus; nimirum, quod PRIMO configurat hominem Christi passioni, & morti. SECUNDO, remittit peccatum originale, & reliqua omnia, si quæ sint admilla. TERTIO, quod remittit omnem pœnam peccato debitam, tam æternam, quàm temporalem: quod inter Sacramenta proprium est solius Baptismi.

Hic tamen OBSERVANDUM est, non esse hæc omnia æquè certa. AC PRIMVM, certum est, quod Martyrium sit configuratio mortis Domini, vt notum est, & configuratio nobilior, quàm Baptismi aquæ; quia illa est realis, hæc Sacramentalis. ITEM certum est apud omnes, quod remittat omnem pœnam, ita vt Martyres continuò perueniant ad coronam. Id quod pater vel ex eo, quod Ecclesia nunquam orat pro animabus Martyrum, sed illis potius se commendat *Inuicem*, inquit AUGUSTINVS sermone 17. de verbis Apostoli, & INNOCENTIVS capite cum Marthæ, extra, de celebratione Missarum, *facit Martyri, qui orat pro Martyre.* Vnde CYPRIANVS libro 4. epist. 2. ad Antonianum conferens Martyres cum aliis Christianis morientibus: *Aliud, inquit, est ad uentiam stare, aliud ad gloriã peruenire, aliud missum in carcerem non exire inde, donec soluat nouissimum quadrantem, aliud statim fidei, & virtutis accipere mercedem, aliud pro peccatu longo dolore cruciatu emendari, & purgari diu igne, aliud peccata omnia passione purgasse, aliud denique pendere die iudicij ad sententiam Domini, aliud statim à Domino coronari.*

DE SECUNDO effectu est maior difficultas, Nam non de-

sunt

sunt Theologi, vt Dominicus à Soto, & Martinus Ledesmus in 4. dist. 3. q. vn. art. 11. qui docent, Martyrium non dare gratiam ex opere operato, sed tantum ex opere operantis, nec dare ullum gradum gratiæ, præter eum, qui respondet merito charitatis ipsius Martyris. Martyrium enim sine charitate susceptum nihil prodest, vt Paulus ait 1. Corinth. 13. Qui autem est in charitate, sine dubio est in gratia. Vnde etiam credimus, omnes veros Martyres habuisse veram, immò etiam summam charitatem, antequam Martyrium subirent, iuxta illud Ioan. 15. Maiores charitatem nemo habet, quam vt qui ponat animam suam pro amicis suis.

Probabilior sententia est, Martyrium ex opere operato conferre primam gratiam, ita vt si quis ad Martyrium accedat adhuc in peccatis existens, tamen sine affectu ad aliquod peccatum, & cum fide, & dilectione inchoata, & pœnitentiâ saltem imperfecta, qualis requiritur etiam ante Baptismum aquæ; is virtute Martyrij ex opere operato iustificabitur, & saluabitur. Ita docet expressè S. Thomas in 4. dist. 4. quæst. 3. art. 3. quæst. 3. ad 1. & quæst. 4. tota, & Ioan. Maior, Gabr. & alij eadem dist. 4. lib. 4. & probatur PRIMO ex Martyrio infantium: constat enim infantes pro Christo occisos non solum saluari, sed etiam haberi ab Ecclesia in numero Martyrum, vt patet de festo sanctorum Innocentium, cuius meminit Bernhardus in serm. de Innocentibus, & ante eum Augustinus lib. 3. de lib. arbit. cap. 23. & epistol. 28. ad Hieronymum, & ante Augustinum, Origenes homil. 3. in diuersos Euangelij locos, & Cyprianus lib. 4. epist. 6. ad Thibaritanos. At paruuli nihil operari possunt, & peccatores sunt antequam baptizentur Baptismo aquæ, vel sanguinis.

Respondent quidam, eos Innocentes fuisse circumcisos, proinde ante Martyrium iustificatos. SED hoc nihil est. Nam incertum est, an fuerint illi omnes circumcisi; immò probabilissimum est, & ferè certum non fuisse omnes circumcisos. Nam occidit Herodes omnes pueros, qui erant in Bethlehæm, & finibus eius, nec iussit filios tantum Iudæorum, sed omnes omninò occidi fortasse autem non pauci erant Gentiles inter eos. Præterea iussit occidi à bimatu & infra, omnes infantes; proinde eos etiam, qui nondum peruenerant ad octauum diem, quo solo poterant circumcidi. Denique non est

est de fide, Circumcisionem iustificasse, & tamen Ecclesia absolutè omnes illos infantes certò credit esse saluos. Præterea Ecclesia eos innocentes non solùm vt saluos, sed etiã vt Martyres honorat; ergo passio pro Christo suscepta aliquid eis contulit ex opere operato. Neque valet quod Sotus respondet, esse hoc priuilegium paruulorum: id enim sine vllò fundamento asseritur. Si enim Martyrium ex opere operato infantibus prodest, cur non adultis? certè non minus est Martyrium; nec minus potens, & efficax adultorum, quàm infantium, sed contra potius, nobilius, & efficacius.

SECUNDO probatur ratione S. Thomæ. Nam gratia, qua datur Martyri, remissionis omnium pœnarum, non potest esse ex opere operantis; nam vel esset ex ipsa tolerantia pœnæ, vel ex feruore charitatis. Non tolerantia pœnæ, quia multi Martyres fuerunt ante homines scelestissimi, qui milites meritem promeriti fuerant, & sine dubio non erat sufficiens satisfactio mors quædam læuissima, vt per capitis abscissionem; & tamen si verè sint Martyres, dimittuntur eis omnes pœnæ. Multi etiam Confessores, Plura sæpe patiuntur, quàm Martyres, & tamen non semper eis dimittitur tota pœna. Non etiã id potest tribui merito charitatis. Multi etiam sancti Confessores maiorem habuerunt charitatem multis Martyribus, & tamen non habuerunt indulgentiam omnium pœnarum. Martyres autem etiam si non haberent nisi vnum gradum charitatis, tamen hoc ipso quod sunt Martyres, habent indulgentiam omnium pœnarum. Fatendum est igitur, Martyrium ex opere operato, id est, ex pacto, & institutione Christi conferre gratiam. Quod si Martyrium ex opere operato confert gratiam, certè poterit etiam primam gratiam conferre; id enim solùm ob stare videbatur, quod non haberet vim ex opere operato.

TERTIO Ecclesia, vt aliquem colat vt S. Martyrem, nunquam examinat, an antea fuerit in gratia, sed indifferenter omnes honorat, quos constat pro Christo occisos in confessione veræ fidei, & vnitæ Ecclesiæ. Hæretici enim, & schismatici Martyres esse non possunt, cum ponant obicem gratiæ Dei per peccatum infidelitatis, & schismatis, in quo actu perseverat.

QUARTO, si Martyrium non conferret primam gratiam ex opere

ex opere operato, sed tantum ex feruore charitatis operaretur, non verè distingueretur Baptismus sanguinis à Baptismo flaminis; sed vtrumque esset Baptisma flaminis, cum vtrumque consisteret in interna cōuersione, & motione animi in Deum. At reuera Baptismus sanguinis distinguitur à Baptismo flaminis, quia ipsa sanguinis effusio supplet Baptismum in Martyrio; in Baptismo autem flaminis sola interna conuersio, & aspiratio Spiritus sancti.

QUINTO sit aliquis, qui comprehensus in persecutione malit mori, quàm Christum negare, & re ipsa moriatur; & tamen non habuerit ante ipsum Martyrium veram contritionem, sed solum attritionem quandam suorum peccatorum; & denique non habuerit maiorem dispositionem, quàm eam, quæ necessaria est ad Baptismum aquæ. Aut iustificabitur iste, & saluabitur, aut non: si sic, ergo Martyrium, ex opere operato dat primam gratiam; neque enim iste aliquid mereri potuit ante ipsum Martyrium, cum non esset iustus: si non, ergo Baptismus sanguinis non supplet Baptismum aquæ; iste enim verè baptizatur in suo sanguine, & verè Martyr est, cum pro vera fide moriatur. fatendum est igitur eum ex opere operato iustificari.

SEXTO & ultimo videtur omnino hæc sententia Patrum, CYPRIANVS in epistola ad Iubaianum: *Nunquid potest, inquit, vti Baptismi esse maior, aut potior, quàm cōfessio, quàm passio?* Item AVEGVSTINVS lib. 13. de ciuit. Dei, cap. 7. *Quicumque etiam non percepto regenerationis lauacro pro Christi confessione moriuntur, tantum eum valet ad dimittenda peccata, quantum si abluerentur sacro fonte Baptismatis.* Hæc illi. At falsa hæc erunt, si Baptismus primam gratiam confert, & peccata etiam quoad culpam dimittit; Martyrium autem neutrum facere potest: sic enim erit longè maior virtus Baptismi aquæ, quàm Baptismi sanguinis; cuius contrarium Patres docent.

Ad argumentum, quod contrà fieri solet, ex I Corinth. 13. *Si tradidero corpus meum, ita ut ardeam, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest.* Et Ioan 15. *Maiorem charitatem nemo habet, quàm ut animam suam ponat quis pro amicis suis.* RESPONDEO, hæc loca non concludere, oportere Martyrem ante ipsum Martyrium habere veram charitatē, & proin-

proinde esse iustificatum. Nam P R I O R locus non requirit, ut charitas precedat, sed ut comitetur reliqua bona; sine charitate enim nihil sufficit ad salutem. Et hoc est verissimum; nam etiam Martyrium nihil prodesset, si Martyr de hac vita decederet sine charitate. Sed non potest decedere sine charitate, cum vi ipsius Martyrij, ex pacto & privilegio Dei infundatur gratia, & proinde charitas. Quod autem non sit necesse propter hunc locum Pauli, charitatem precedere, saltem tempore, ipsum Martyrium, patet, quia ibidem Paulus dicit, sine charitate non prodesse fidem, & scientiam; & tamen ordinariè prior est fides, & sæpe etiam scientia in homine, quàm charitas: & tamè si fides, & scientia semper maneant sine charitate, non saluant hominem, ut rectè Apostolus dixit. Ad hoc, quod id, quod dicit Apostolus de Martyrio, dicere possumus etiam de Baptismo: qui enim habet Baptismum, si non habet charitatem, non saluatur; & tamen nemo negat Baptismum dare primam gratiam.

A L T E R locus docet, summam esse charitatem ex parte operis, ponere vitam pro amico, quia non habet aliquid maius homo, quod det pro amico, quàm vitam tamen non docet hic locus, omnem, qui dat vitam pro amico, habere summam charitatem quoad habitum, vel actum internum, ut notum est; cum multi qui nõ dederunt vitam, habuerint maiorem charitatem iis, qui dederunt, ut patet de beata Virgine, de sancto Ioanne Evangelista, & aliis. Præterea etiam qui vitam ponit pro Christi amore, habet sine dubio magnam, & veram charitatem, ut hic locus Evangelij docet, & tales videntur fuisse Martyres plurimi. tamen potest etiam fieri, ut aliquis nondum plenè iustificatus, raptus ad Martyrium, vitam ponere decreuerit, nõ tam propter Dei charitatem, quàm nondum habet, quàm metu gehennæ, vel spe cœlestis præmij: certè de tali non potest dici, quod habeat veram charitatem; & tamen benè facit ponendo vitam in confessione Christi, & Martyr est, id est, testis veritatis. Ac de eiusmodi dicimus, remitti illis peccata, & infundi gratiam ex opere operato Martyrij.

S E C U N D A propositio: Perfecta conversio, ac Penitentia re etè Baptismus flaminis dicitur, et Baptismum aque saltem in necessitate supplet. N O T A, Baptismum flaminis non dicitur quamli-

quamlibet conuersionem, sed perfectam, quæ includit veram contritionem, & charitatem, & simul etiam desiderium, seu votum Baptismi.

Nota SECUNDO, non fuisse apud veteres tam certam hanc propositionem, vt erat superior. Nam de Martyrio nullus veterum, quod sciam, negauit eo suppleri Baptismum aquæ: at de conuersione, & pœnitentia, non desunt, qui id negauerint. Nam liber, qui inscribitur de Ecclesiasticis dogmatibus, qui falso tribuitur Augustino, cap. 74. apertè dicit, Catechumenum non saluari, etiamsi in bonis operibus vixerit, nisi Baptismo aquæ, aut sanguinis purgatus fuerit. Tempore etiam sancti Bernardi fuisse, qui idem sentirent, patet ex epistola eius 77.

At sine dubio credendum est, veram conuersionem supplere Baptismum aquæ, cum non ex contemptu, sed ex necessitate sine Baptismo aquæ aliqui decedunt. Idem expresse habetur Ezechielis 18. *Si impius egerit pœnitentiam à peccatis suis, iniquitatum eius non recordabor amplius.* Idem apertè docet AMBROSIVS oratione de obitu Valentiniani iunioris: *Quem eram, inquit, regeneraturus, amisi, sed ille gratiã quam sperauerat, non amisit.* Idem Augustinus lib. 4. de Baptismo, cap. 22. & Bernardus epistol: 77. & post eos Innocentius III, cap. Apostolicam, de presbytero non baptizato. vnde etiam Concilium Tridentinum, sess. 6. cap. 4. Baptismum dicit esse necessarium in re vel in voto Denique vera conuersione conuenit cum Martyrio, & cum Baptismo aquæ, in nomine Baptismi, & in effectibus duobus; ergo credibile est conuenire etiam in alio effectu, qui est dimittere culpam & iustificare hominem, & eo modo supplere Baptismum aquæ. Antecedens probatur. Ac primùm denomine Baptismi, legimus Marc. 1. & Luc. 3. *Prædicans Baptismum pœnitentiæ in remissionẽ peccatorum.* Et 1. Corinth. 15. *Quid facient quid baptizantur pro mortuis? Si mortui non resurgunt, vt qui baptizantur pro illis?* Non enim vlla dari potest huic loco aptior expositio, quam si per Baptismum intelligamus operam pœnitentiæ, & afflictionis, quæ viuentes suscipiunt pro animabus defunctorum. Præterea pœnitentia configurat hominem Christi passioni, vt facit Martyrium, licet non tam perfectè quam facit Martyrium: dimittit etiam totã pœnam perfecta conuer-

conuersio, vt fuit in conuersione Mariæ Magdalene, boni latronis, & aliorum. Neque enim dicitur Baptismus flaminis absolute, & simpliciter, interna conuersio, nisi quando est ita perfecta, & feruens, vt omnem rubiginem peccati tollat. Alio qui enim, si non tollat totam pœnam, vt plerumque fit, non est Baptismus, nisi imperfectè.

TERTIA propositio: *Tam Martyrium, quàm Pœnitentia peccata remittunt; non autem sola fides, qua Martyres, aut Pœnitentes Christum apprehendunt.* Hæc est contra Kemnitium, & probatur Scripturis, Patribus, & ratione. **PRIMO** Scripturæ ipsi passioni, & Pœnitentiæ tribuunt remissionem peccatorum. *Marth. 10. & 16. Qui perdiderit animam suam propter me, inueniet eam. Marc. 8. & Luc. 9. Qui perdidit animam suam propter me, saluam faciet eam. Ezechiel 18. Cum auerterit se impius ab impietate sua, & fecerit iustitiam, ipse animam suam uiuificabit.* Et *Luc. 7.* Magdalene dicitur: *Remittuntur ei peccata multa, quoniã dilexit multum.* **SECUNDO**, Patres supra citati nunquam soli fidei, sed ipsi passioni, aut pœnitentiæ, & desiderio Baptismi tribuunt iustificationem. **TERTIO**, si sola fides operaretur in Martyrio, & Pœnitentia, non essent tria Baptismata, sed duo, vel potius unum tantum: proinde non rectè diceret Kemnitius tria Baptismata uerè à Patribus distincta. Quòd si dicat esse tria Baptismata, quia sunt tria instrumenta excitandæ fidei, dicam ego esse multò plura, quia multò plura sunt instrumenta excitandæ fidei, vt patet.

Neque argumentum Kemnitij concludit. Nam non æquamus opera nostra uirtuti Baptismi, aut Christi sanguini, cum dicimus, per Martyrium, & Pœnitentiam remitti peccata, & suppleri Baptismus; sed æquamus Dei gratiam, Dei gratiæ, & Christi pactum, & institutionem, Christi pacto, & institutioni. Nam vt in Baptismo aquæ, quod præcipuè operatur, est institutio diuina, & gratia; ita etiã in Martyrio, & Pœnitentia; non enim passio Martyrum ex se vim habet iustificandi, sed ex pacto, & promissione Christi. Similiter Pœnitentia, & conuersio, est solum dispositio quadã, ad quam ex pacto, & promissione Dei sequitur iustificatio. **ADDE**, quod nec ipsa dispositio est præcipuū opus nostrum, sed Dei, qui primò inspirat pœnitentiam, & amorem Martyrij, & postea iuuat ad perficiendum.

QUARTA

QUARTA propositio: *Martyrium, & Conuersio ad Deum, licet Baptismata quædam sint, non sunt tamen Sacramenta.* Probatur PRIMO, quia non habent essentiam Sacramenti: nã in Martyrio non est vlla forma verborum de essentia; in conuersione, neque est forma verborum, neque signum externum sensibile, quod necessariò requiratur. SECUNDO, Sacramenta sunt remedia contra peccatũ ordinaria, & omni tempore conuenientia. At Martyrium non est ordinariũ remedium, nec omni tempore potest haberi. TERTIO, Sacramenta sunt causa gratiæ, vt actiones Dei per suos ministros: at Martyris occisio non est actio Dei per suum ministrũ, sed actio Diaboli per suum satellitem, vt autem est passio, concurret ad iustificacionem dispositiuẽ tantũ, vt etiam Conuersio in Baptismo flaminis: atque ita diuerso modo iustificant ex opere operato Sacramenta & Martyrium. Ibi enim opus operatum est causa actiua instrumentalis gratiæ, hic solũ est dispositio.

CAPVT SEPTIMVM.

De ministro Baptismi.

EQVITVR QVINTA controuersia de causa efficiente ministeriali; de qua re, vna solũ quaestio est, *vt rum scilicet laici possint baptizare.* Nouam enim hæresim Calvinus excogitauit, lib. 4. Instit. cap. 15. §. 20. 21. 22. vbi docet, nec in extrema quidem necessitate licere baptizare iis, qui non sunt ordinarij Ecclesiæ ministri ad hoc ipsum vocati, & ordinati: quod etiam repetit in Antidoto Concilij Tridentini, sess. 7. can. 10. de Sacramentis in genere. Vtrum autem existimet Baptismum non esse ratum, si à laico detur, an tantũ non licere sine peccato laicis baptizare, non satis aperte explicat.

Porro Catholici Doctores communi consensu, sex pronuntiata affirmant. PRIMO, *ius baptizandi ex officio ordinario conuenire solis Sacerdotibus, id est, Episcopis, & Presbyteris, sic tamen, vt Presbyteris conueniat cum subordinatione, & dependentia ab Episcopis.* Quemadmodum enim potestas absoluendi à peccatis datur Presbyteris, in sua ordinatione, & tamen, quia absoluere à peccatis est actus iurisdictionis, quæ est Episcoporum propria, idẽ Presbyteri